

Список використаних джерел

1. Балушок В. Г. Українська етнічна спільнота: етногенез, історія, етнічність. – Біла церква: Пшонківський О. В., 2008.
2. Грушевський М. Історія України–Руси. Том 1. До початку XI віка. – Нью-Йорк: Видавниче товариство «Книгоспілка», 1954.
3. Залізник Л. Від склавинів до української нації. – К.: Видавництво «Бібліотека українця», 2004.
4. Залізник Л. Л. Походження українського народу. – К.: Видавництво «Бібліотека українця», 1996.
5. Залізник Л. Л. Походження українців: між наукою та ідеологією. – Київ, 2008.
6. Залізник Л. Л. Походження українців: між наукою та ідеологією. – Київ, 1972.
7. Канигін Ю. М. Шлях ариїв. Україна в духовній історії людства: Роман–есе. – Київ: Україна, 1997.
8. Кононенко П. П. Українознавство. – Київ: Міленіум, 1996.
9. Мавродин В. Образование древнерусского государства и формирование древнерусской народности. – М.: Высшая школа, 1971.
10. Пастернак Я. Археологія України. Первісна, давня та середня історія України за археологічними джерелами. – Торонто: Наукове товариство Шевченка, 1961.
11. Петров В. В. Етногенез слов'ян. Джерела, етапи розвитку і проблематика. – Київ: Наукова думка, 1972.
12. Фігурний Ю. С. Фаховий аналіз проблеми походження українців і професійне вивчення українських етнічних, націєтворчих і державотворчих процесів вченими відділу української етнології ННДІУ МОН України в кінці XX – на початку XXI ст. – Київ, 2011.
13. Шилів Ю. О. Джерела витоків української етнокультури XIX тис. до н.е. – II тис. н.е. – Київ, 2002.

References

1. Balushok V. G. Ukrai'ns'ka etnichna spil'nota: etnogenez, istorija, etnonimija. – Bila cerkva: Pshonkiv's'kyj O. V., 2008.
2. Grushevs'kyj M. Istorija Ukrai'ny–Rusy. Tom 1. Do pochatku XI vika. – N'ju–Jork: Vydavnyche tovarystvo «Knygospilka», 1954.
3. Zaliznjak L. Vid sklavyniv do ukrai'ns'koi' nacji'. – K.: Vydavnyctvo «Biblioteka ukrai'nceja», 2004.
4. Zaliznjak L. L. Pohodzhennja ukrai'ns'kogo narodu. – K.: Vydavnyctvo «Biblioteka ukrai'nceja», 1996.
5. Zaliznjak L. L. Pohodzhennja ukrai'nciv: mizh naukoju ta ideologijeju. – Kyi'v, 2008.
6. Zaliznjak L. L. Pohodzhennja ukrai'nciv: mizh naukoju ta ideologijeju. – Kyi'v, 1972.
7. Kanygin Ju. M. Shljah arii'v. Ukrai'na v duhovnij istorii' ljudstva: Roman–ese. – Kyi'v: Ukrai'na, 1997.
8. Kononenko P. P. Ukrai'noznavstvo. – Kyi'v: Milenium, 1996.
9. Mavrodin V. Obrazovanie drevnerusskogo gosudarstva i formirovanie drevnerusskoj narodnosti. – M.: Vysshaja shkola, 1971.
10. Pasternak Ja. Arheologija Ukrai'ny. Pervisna, davnja ta serednja istorija Ukrai'ny za arheologichnymy dzherelamy. – Toronto: Naukove tovarystvo Shevchenka, 1961.
11. Petrov V. V. Etnogenez slov'jan. Dzherela, etapy rozvytku i problematyka. – Kyi'v: Naukova dumka, 1972.
12. Figurnyj Ju. S. Fahovij analiz problemy pohodzhennja ukrai'nciv i profesijne vuvchennja ukrai'ns'kyh etnichnyh, nacijetvorchyh i derzhavotvorchyh procesiv vchenymy viddilu ukrai'ns'koi' etnologii' NNDIU MON Ukrai'ny v kinci XX – na pochatku XXI st. – Kyi'v, 2011.
13. Shylov Ju. O. Dzherela vytokiv ukrai'ns'koi' etnokul'tury XIX tys. do n.e. – II tys. n.e. – Kyi'v, 2002.

Kyrychenko J. T., postgraduate student of Ethnology and Local Lore Chair History of Historical Department, Taras Shevchenko Kyiv National University (Ukraine, Kyiv), tjkl7@ukr.net

The concepts of Ukrainian people ethnogenesis in historical interpretation

The article is devoted to the formation of scientific knowledge concerning the Ukrainian ethnogenesis in the modern historical scholarship. The scientific heritage of the main historiographical trends and achievements of historical science in recent years is analyzed. The article illustrates basic concepts of the ethnogenesis of the Ukrainian people and analyzed the development of scientific understanding of Ukrainian ethnogenesis in recent years. The article deals with the sources of formation of main ethnogenesis concepts, main schools of ethnogenetic studies and their contribution into the development of Ukrainian historical science.

Keywords: concept, ethnogenesis, Ukrainian people.

Kyrychenko J. T., aspirantka kafedry etnologii i kraevedenia istoricheskogo fakul'teta, Kievskij nacjonal'nyj universitet im. Tarasa Shevchenko (Ukraine, Kiev), tjkl7@ukr.net

Концепции этногенеза украинского народа в исторической интерпретации

Статья посвящена становлению научных знаний относительно этногенеза украинского народа в современной исторической науке. Проанализировано научное наследие основных направлений и историографических достижений исторической науки за последние годы. Показано основные концепции этногенеза украинского народа и проанализировано развитие научных представлений об этногенезе украинцев за последние годы. Рассматриваются источники формирования концепций этногенеза, основные направления этногенетических исследований и их значение для развития украинской исторической науки.

Ключевые слова: концепция, этногенез, украинский народ.

УДК 94(477)94(437.1/2)

Корсак Р. В.,

доктор історичних наук, професор, в.о. завідувача кафедри туристичної інфраструктури і сервісу, факультет туризму та міжнародних комунікацій, Ужгородський національний університет (Україна, Ужгород), korsakr@inbox.ru

Фуртій В. В.,

магістр туризмознавець факультету туризму та міжнародних комунікацій, Ужгородський національний університет (Україна, Ужгород), vovafurtiy@gmail.com

Розвиток туризму у Чехії: досвід організації для України (кінець XX ст. – початок XXI ст.)

Здійснено дослідження розвитку туризму у Чехії кінець XX ст. початок XXI ст. Автори дійшли висновку, що Чеська Республіка має великий досвід розвитку туризму, оскільки ще у складі Чехословаччини була найбільшою туристичною країною Східної Європи з добре організованою індустрією туризму. Дослідження теми стало можливим завдяки використанню загальнонаукових методів пізнання: аналізу, синтезу, системності, узагальнення, конкретності, історизму та діалектичного методу. У науковому доробку віддано перевагу історичним методам дослідження: історико-генетичному, історико-порівняльному, історико-синтетичному, історико-діахронному, емпіричному аналізу тощо.

Ключові слова: Чехія, туризм, «CzechTourism», асоціація країв Чехії, економіка, маркетинг.

Аналізуючи перспективи розвитку туризму у Чехії кінець XX ст. початок XXI ст., необхідно підкреслити, що сучасний туризм – це та сфера економіки і життєдіяльності суспільства, яка у тій чи іншій мірі інтегрує практично всі галузі. Цей чинник повинен стати головним у формуванні туризму як тієї галузі, пріоритетний розвиток якої може позитивно вплинути на економічний і соціальний стан країни в цілому, стимулювати ряд важливих галузей економіки, сприяти зміцненню нового позитивного іміджу Чеської Республіки. Вивчення розвитку туризму в Чехії, є актуальним з огляду на те, що він відбувався на початку 90–х років XX ст. коли країна здобула свою незалежність. Це дає можливість проаналізувати рівні і шляхи розвитку молоді незалежної країни у системі туризму.

Необхідно відзначити, що розвиток туризму у Чехії, його становлення і перспективи не є предметом широкого кола спеціальних наукових досліджень як у вітчизняній, так і у чеській історіографії. У більшості публікацій наводяться загальні факти про найпопулярніші destinations Чеської Республіки, та лікувальні курорти. Серед праць можна виділити дослідження В. Стафійчук [8], М. Мальська [5], А. Віхляєва [1], Г. Уварова [11], в яких

розглядаються історичні відомості чеських курортів їх стан та розвиток.

Після припинення співпраці між країнами соціалістичного табору та діяльності Ради Економічної Взаємодопомоги, а також в очікуванні перспективи вступу до Європейського Союзу перед Чехією постало питання швидкого та ефективного наближення до принципів, норм та стандартів, які напрацювала Європа. Тому після листопадових подій 1989 року Чехія почала активно вивчати європейський досвід розбудови рекреаційно-туристичного сектора економіки. Чехословаччина була найбільшою туристичною країною Східної Європи з найвищим показником в'їзного туризму серед всіх країн соціалістичного блоку Східної Європи. Країна приймала 24,6 млн. гостей на рік, більшість з яких приїжджали з сусідніх соціалістичних країн і класифікувалися як екскурсанти [6; 13].

1 січня 1993 Чехословаччина розділилася на дві суверенні держави: західна половина (масив Богемія) стала Чеською Республікою, а східна половина (піднесена зона разом з горами Татрами) – Словацькою Республікою. З 1993 р. в інфраструктуру туризму країн колишньої Чехословаччини прямували великі іноземні інвестиції, більша частина з яких припадає на Чеську Республіку. Розвиток туризму у Чехії характеризувався розпадом підприємств старого типу таких як бюро подорожей та екскурсійних бюро. Важливою особливістю розвитку туристичної галузі було те, що ці процеси відбувалися в умовах переходу країни до ринкової економіки. Проводилася модифікація старих туристичних підприємств шляхом перебудови на розробку туристичного продукту, котрий має попит у чеського споживача. Створювалися нові підприємств, які згодом стали називати туроператорами та турагентами. Спочатку активно почали розроблятися в основному виїзні тури, через багаторічний дефіцит виїзного туризму в часи радянського впливу, що і спричинило формування підвищеного попиту на зовнішній туристський продукт. Деякі країни ввели ряд заходів по залученню чеських туристів: безвізовий в'їзд в країни колишньої соціалістичної співдружності (Україна, Польща, Угорщина, Болгарія); в Німеччині, Іспанії та Італії спрощували візові формальності. Виїзний туризм в Чехії був визначений наступними причинами: новизною іноземного продукту для чеського споживача, розширенням зовнішніх ділових контактів, спрощенням виїзду, доступною ціною на виїзні тури, великою конкурентоспроможністю іноземного туристського продукту [6; 2, с. 55–57].

Проводячи туристичне районування країни можна умовно виділити чотири райони: північний, західний, центральний та південний. Північний район це гірська місцевість Крконоше. Тут же знаходиться найвища в Чехії гора – Сніжка. Головними центрами туризму є Шпіндлерув Млин, Пець під Сніжкою і Гаррахов. В цьому регіоні створені найкращі умови для занять зимовими видами спорту, а добре розвинена інфраструктура дозволяє використовувати природні ресурси Північного району не лише задля підготовки спортсменів, а й для проведення активного відпочинку широкого кола аматорів гірськолижного та інших зимових видів спорту [5, с. 169–178].

Основою туристичного комплексу західного району є бальнеологічні ресурси, зокрема, всесвітньо відомі

лікувальні води Карлових Вар та Маріанське–Лазне. Географічно ці курорти розташовані у Західній Богемії неподалік від кордону з Німеччиною. Традиційно склалося так, що курорти цього району є не лише місцем, власне лікування, але й своєрідним осередком світського життя суспільства, а відвідування бальнеологічних курортів в західній Чехії вважається престижним і є в певному розумінні частиною іміджу найуспішніших представників чеської еліти [4, с. 77–79].

Окрасою центрального району є столиця Чеської Республіки – місто Прага, яка має багатотисялітню історію, безліч культурних і архітектурних пам'яток. Останнім часом столиця Чеської республіки фактично пододала труднощі в розвитку туристичної інфраструктури: зріс рівень сервісу у готелях, підприємствах громадського харчування, побутового обслуговування, який наближається до європейських стандартів. До того ж, м. Прага є однією з найдешевших столиць Європи, що сприяє збільшенню потоків туристів, у тому числі і з України [8, с. 164–169; 3, с. 222–226].

Південний район знаменитий передусім своїми історичними пам'ятками, зокрема історичними комплексами м. Брно та м. Крумлова [11, с. 52–55].

У 1993 році була утворена державна організація CzechTourism з метою розвитку туризму у Чехії, використовуючи для цього цілий ряд ключових видів діяльності, що пропагують туризм на вітчизняному ринку і за кордоном. До 2003 року, організація, носила назву – Чеський центр туристичного руху (CCCR), засновником та куратором якої є Міністерство місцевого і регіонального розвитку Чеської Республіки [13].

На сьогодні агенція CzechTourism формує нове сприйняття Чеської Республіки з акцентом, на перетворення її з посткомуністичної у привабливу туристичну країну. Серед інших цілей агентства CzechTourism – збільшення кількості повторних візитів і задоволеність туристів. До числа основних вихідних ринків Чеської Республіки вже протягом тривалого часу відносяться Німеччина, Сполучене Королівство, Росія, Італія, США, Польща, Словаччина, Франція, Іспанія, Нідерланди, Австрія і Японія. Частка основних ринків, за винятком деяких з них (наприклад, Німеччина, Росія), залишається приблизно однаковою. Поступово зростає кількість і відсоток приїздів і ночей проживання туристів з Росії і нових європейських ринків, таких як Хорватія, Румунія, Словенія і Туреччина. З числа нових неєвропейських ринків найвища динаміка відзначається серед кількості приїздів і ночей проживання туристів, з Південної Кореї, Китаю і Бразилії. Значення вихідних ринків слід також оцінювати в залежності від розміру середньодобових витрат. Серед ринків з найвищими загальними середньодобовими витратами – Росія, США, Сполучене Королівство, Італія, Японія, Франція, Іспанія, а також Норвегія, Данія і Швеція [1; 6].

Чехіюосвітїпредставляє21закордоннепредставництво агентства CzechTourism, як в європейських країнах, так і в країнах за межами Європи. Основною метою мережі зарубіжних представництв є просування країни на даних ринках, формування позитивного іміджу і збільшення обсягу приїздів зарубіжних гостей. Філії агентства здійснюють різноманітну рекламну діяльність. До числа їх основних інструментів відносяться кампанії (онлайн, друковані та зовнішні), інформаційно-ознайомчі тури,

роуд–шоу, участь у виставках, презентаційних заходах, організація власних презентацій та воркшопів, співпраця з закордонними та чеськими суб'єктами встановлення і розвиток контактів зі стратегічними партнерами [1; 6].

Czech Convention Bureau (CzCB) заснована в 2009 році займається просуванням Чеської Республіки в області конгресного і інсентивного туризму на вітчизняному та зарубіжному ринках. CzCB тісно співпрацює з окремими регіональними офісами, контролює роботу регіонів і тим самим сприяє максимальному використанню конгресного потенціалу, які пропонує ЧР. Конгресовий і інсентивний туризм відноситься до економічно найбільш вигідним формам туризму. Згідно зі статистичними даними міжнародної асоціації ICCA (International Congress and Convention Association), загальні витрати учасника конгресу в середньому складають більше 2 600 доларів США, що в три рази перевищує витрати звичайного туриста. Місто Прага вже традиційно розміщується на провідних позиціях у світовому рейтингу конгресних міст [6; 10].

Інститут туризму – це новий відділ агентства CzechTourism. Він надає аналітичні та інформаційні послуги іншим організаційним компонентами агентства, а також професійної та широкої громадськості. Інститут також надає регулярну інформацію про поточний стан розвитку туристичного ринку Чеської Республіки, забезпечує регулярну інформацію про поточний стан розвитку ринку міжнародного туризму, за допомогою співпраці з громадським і приватним сектором використовує отримані знання на практиці, тим самим сприяючи розвитку і досягненню довгострокової конкурентоспроможності країни в галузі туризму [6; 10].

Важливу роль на ринку внутрішнього туризму відіграє Асоціація країв (регіонів) Чехії. Це відкрита, неурядова та неполітична організація, що об'єднала інтереси усіх 14-ти адміністративних регіонів (13 країв та м. Прагу). Створена у 2001 р. та зареєстрована у статусі асоціації юридичних осіб з метою захисту прав та інтересів мешканців регіонів. Одними з важливих органів Асоціації є Комісії, у тому числі, з питань туризму та з питань культури і охорони пам'яток [6].

Міністерство місцевого і регіонального розвитку Чеської Республіки є методичним та координаційним органом для всіх учасників, що проводять діяльність у туристичній галузі країни. Воно ставить перед собою цілком досяжні цілі: використати законодавчі можливості для створення умов розвитку туризму в країні та за допомогою прозорих правил досягти кращих умов захисту інтересів клієнтів; встановити чітко сформовані правила для діяльності також і туристичних компаній та туроператорів. Міністерство є постійним й активним учасником відомих міжнародних форумів з туризму та регулярно презентує свою діяльність на спеціалізованих конференціях і виставках. Крім того, воно реалізує ще й низку проектів, які фінансуються зі структурних фондів Європейського Союзу. За активної підтримки Міністерства місцевого і регіонального розвитку Чеської Республіки та Асоціації країв Чеської Республіки **14–17 січня 2016 року в м. Брно (Чеська Республіка)** відбулися щорічні фестивалі туристичної галузі: **REGIONTOUR** – Міжнародна виставка туристичних можливостей в регіонах та **GO** – Міжнародна виставка промисловості та туристичного руху. Вищевказані

фестивалі – це найбільша презентація туристичної індустрії в Чехії. **Виставка REGIONTOUR** є ключовим проектом для підтримки внутрішнього і в'їзного туризму в Чеській Республіці, в якій беруть участь ключові гравці та особи, які приймають рішення в галузі туризму в Чеській Республіці та її регіонах. **Виставка GO** – присвячена інформаційно–пропагандистській роботі з метою організації в'їзного туризму (поїздки за кордон), в якій беруть участь, в основному місцеві туристичні агентства, націлені на популярні зарубіжні напрямки і зарубіжні туристичні центри. Партнерами виставок виступали такі інституції, як: Асоціація туристичних компаній та агентств, державна громадська організація CzechTourism, Асоціація туристичних агентств, Асоціація чеських туристичних агентств, Асоціація туристичних інформаційних центрів та Асоціація готелів і ресторанів Чеської Республіки. Саме на вищевказаних виставках, було вперше представлено туристичну індустрію України, до роботи на яких запрошуються суб'єкти туристичної галузі, практично усіх сфер діяльності та з усіх регіонів України, в тому числі й інші зацікавлені інституції, органи влади та управління, які займаються питанням туризму та рекреації в Україні [7; 9].

У 2015 році, у вищевказаних виставках прийняли участь 1 021 фірма, з більше ніж з 21 країни, стенди яких відвідали 31 721 відвідувач. Почесним гостем виставки, у 2015 році була Угорщина. Натомість, хід минулорічних виставок, які відвідали іноземці з 12 країн світу – висвітлювали 311 кореспондентів з цілого ряду, в основному, європейських країн [12].

У Чехії сьогодні працює низка недержавних організацій котрі сприяють процесам самоорганізації на ринку туристичних послуг. Перша з цих недержавних організацій – Асоціація туристичних агентств (АСК CR) створена у серпні 1990 року. Нині до складу АСК CR входять 196 туристичних фірм і агенцій та 80 учасників ринку, споріднених з туризмом (готелі, транспортні підприємства, виставки, спеціалізовані ЗМІ, професійні учбові заклади, страхові компанії, статистично–аналітичні фірми та ін.). Друга – Асоціація чеських туристичних агентств (АССКА), яка була заснована у 1991 році і нині нараховує більше 250 членів–професіоналів туристичної галузі. З 2005 року АССКА є членом престижної європейської асоціації ЕСТАА, що об'єднує інтереси національних асоціацій, союзів та агентств і туристичних компаній з країн ЄС. Третя організація – Асоціація готелів і ресторанів Чеської Республіки (АНР CR), яка сприяє бізнесу та підтримує своїх членів [1, с. 10; 9].

Незважаючи на ці позитивні тенденції у галузі туризму, найбільшу проблему Чехії становить її незначна видимість в інформаційному просторі. Сьогодні європейський турист асоціює Чеську Республіку із м. Прага та чеським пивом. Хоча на нашу думку, Чехія має потенціал стати лідером серед країн Центральної Європи у сегменті пізнавального туризму.

Отже, Чехія володіє необхідними природними умовами (засніжені вершини, гірські річки, степи, соснові ліси, дзеркальні озера, безліч національних парків), тут зосереджена величезна кількість культурних цінностей, а також безліч місць, пов'язаних з життям і діяльністю різних історичних особистостей. На розвиток туризму впливають соціально–економічні та економіко–географічні чинники, такі як високий рівень загальноекономічного розвитку,

зростаючі доходи населення, висока урбанізованість, наявність необхідної транспортної і соціальної інфраструктури, а також відносна близькість до інших основних туристичних регіонів світу. Організації туризму у Чехії, на відміну від України, приділяється величезна увага з боку держави. Таким чином, можна з упевненістю сказати, що Чехія дуже перспективна у плані ведення туристичної діяльності і володіє величезним потенціалом для подальшого розвитку туризму, а також чеський досвід у цій сфері може бути корисним для використання в Україні.

Список використаних джерел

1. Віхляева Я. Ю. Сучасний стан та перспективи розвитку туристичної інфраструктури Чехії: [Електронний ресурс] / Харків, 2010. – Режим доступу: <http://internationalrelationstourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/0bc72f74aa81f2ecd3fd6fb0c9abb52d.pdf>
2. Корсак Р. В. Нормативно-правова база українсько-чеського співробітництва у сфері туризму в умовах членства ЧР в ЄС // Науковий вісник Ужгород. ун-ту. Серія: Економіка. – Ужгород: Говерла, 2011. – Спецвипуск 33. Ч.4. – С.55–57.
3. Корсак Р. В. Українсько-чеське співробітництво у сфері туризму (2001–2006 р.) [Текст] // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія. – Ужгород: Говерла, 2011. – Вип.27. – С.222–226.
4. Країнознавство: [Навчальний посібник] // Київський словистичний університет інститут словистики та міжнародних відносин. – К., 2004. – 182 с.
5. Мальська М. П. Туристичне країнознавство Європа: [Навчальний посібник] / Мальська М. П., Гамкало М. З., Бордун О. Ю. – К.: «Центр учбової літератури», 2009. – 222 с.
6. Национальное туристическое управление Чешской Республики – CzechTourism: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.czechtourism.com/ru/about-czt/>
7. Прозак – інформаційний антидепресант. Закарпатці представили Україну на міжнародній турвиставці в Чехії: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://prozak.info/Turizm/Zakarpatici-predstavili-Ukrayinu-na-mizhnarodnij-turvistavci-v-Chehiyi>
8. Стафійчук В. І. Туристичне країнознавство: туристичні ресурси світу: [Навчальний посібник] / Стафійчук В. І., Малиновська О. Ю. – К.: «Альтерпрес», 2009. – 405 с.
9. Третина чеських готельєрів користуються знижковими порталами – моніторинг: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unn.com.ua/uk/news/1052200-tretina-cheskih-goteleriv-koristuyutsya-znigkovimi-portalami-monitoring>
10. Туристичні новини. Чехія – країна пригод: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourismnews.com.ua/news>
11. Уварова Г. Ш. Туристське країнознавство: [Навчальний посібник] / Уварова Г. Ш. – К.: Видавництво національного авіаційного університету «НАУ-друк», 2009. – 151 с.
12. Щорічні фестивали туристичної галузі GO та Regiontour у Чехії: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kyivobl.gov.ua/news/article/schorichni_festivali_turistichnoji_galuzi_go_ta_regiontour_u_chehiji_1439280589
13. Historie cestovniho ruchu v ČR: [Elektronický zdroj]. – Přístup: <https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/pedf/js13/geograf/web/pages/08-cestovni-ruch.html>

References

1. Vihlyayeva Ya. Yu. Suchasny stan ta perspektivy rozvytku turystychnoyi infrastruktury Chekhiyi: [Elektronnyy resurs] / Kharkiv, 2010. – Rezhym dostupu: <http://internationalrelationstourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/0bc72f74aa81f2ecd3fd6fb0c9abb52d.pdf>
2. Korsak R. V. Normativno-pravova baza ukraïns'ko-ches'koho spivrobitnytstva u sferi turizmu v umovakh chlenstva ChR v YeS // Naukovyy visnyk Uzhhorod. un-tu. Seriya: Ekonomika. – Uzhhorod: Hoverla, 2011. – Spetsvypusk 33. Ch.4. – S.55–57.
3. Korsak R. V. Ukrayins'ko-ches'ke spivrobitnytstvo u sferi turizmu (2001–2006 r.) [Tekst] // Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho universytetu. Seriya: Istorya. – Uzhhorod: Hoverla, 2011. – Vyp.27. – S.222–226.
4. Krayinoznavstvo: [Navchal'nyy posibnyk] // Kyivys'kyi slavistychnyy universytet instytut slavistyky ta mizhnarodnykh vidnosyn. – K., 2004. – 182 s.

5. Mal's'ka M. P. Turystychno krayinoznavstvo Yevropa: [Navchal'nyy posibnyk] / Mal's'ka M. P., Hamkalo M. Z., Bordun O. Yu. – K.: «Tsentr uchbovoyi literatury», 2009. – 222 s.

6. Natsyonal'noe turystycheskoe upravlenye Cheshskoy Respublyky – CzechTourism: [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.czechtourism.com/ru/about-czt/>

7. Prozak – informatsiynyy antydepressant. Zakarpattsi predstavlyi Ukrainu na mizhnarodnyy turvystavtsi v Chekhiyi: [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://prozak.info/Turizm/Zakarpatici-predstavili-Ukrayinu-na-mizhnarodnij-turvistavci-v-Chehiyi>

8. Stafiychuk V. I. Turystychno krayinoznavstvo: turystychni resursy svitu: [Navchal'nyy posibnyk] / Stafiychuk V. I., Malynovs'ka O. Yu. – K.: «Al'terpres», 2009. – 405 s.

9. Tretyna ches'kykh hotel'yeriv korystuyut'sya znyzhkovyimi portalami – monitorynh: [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.unn.com.ua/uk/news/1052200-tretina-cheskih-goteleriv-koristuyutsya-znigkovimi-portalami-monitoring>

10. Turystychni novyny. Chekhiya – krayina pryhod: [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.tourismnews.com.ua/news>

11. Uvarova H. Sh. Turyst's'ke krayinoznavstvo: [Navchal'nyy posibnyk] / Uvarova H. Sh. – K.: Vydavnytstvo natsional'noho aviatsiynoho universytetu «NAU-druk», 2009. – 151 s.

12. Shchorichni festyvali turystychnoyi haluzi GO ta Regiontour u Chekhiyi: [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.kyivobl.gov.ua/news/article/schorichni_festivali_turistichnoji_galuzi_go_ta_regiontour_u_chehiji_1439280589

13. Historie cestovniho ruchu v ČR: [Elektronický zdroj]. – Přístup: <https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/pedf/js13/geograf/web/pages/08-cestovni-ruch.html>

Korsak R. V., doctor of historical sciences, professor, Uzhgorod National University, faculty of «Tourism», department of tourism infrastructure and services (Ukraine, Uzhgorod), korsakr@inbox.ru

Furtiy V. V., master, Uzhgorod National University, faculty of Tourism and international, communications (Ukraine, Uzhgorod), vovafurtiy@gmail.com

Tourism development the Czech Republic: experience for Ukraine (end of XX beginning of XXI century)

The article studies the development of tourism in the Czech Republic end of the twentieth century beginning of the XXI century. The authors concluded that the Czech Republic has extensive experience in the development of tourism, because even in Czechoslovakia was the largest tourist country in Eastern Europe with a well established tourism industry. A study was made possible through the use of scientific methods of knowledge: analysis, synthesis, specific historical and dialectical method. In the preferred scientific heritage historical methods of research: historical and genetic, historical and comparative, historical and synthetic, historical and diachronic, empirical analysis and more.

Keywords: Czech Republic, tourism, «CzechTourism», Association of the Czech lands, economics, marketing.

Korsak R. V., доктор исторических наук, профессор, и.о. заведующего кафедрой туристической инфраструктуры и сервиса, факультет туризма и международных коммуникаций, Ужгородский национальный университет (Украина, Ужгород), korsakr@inbox.ru

Фуртий В. В., магистр туризмоведа факультета туризма и международных коммуникаций, Ужгородский национальный университет (Украина, Ужгород), vovafurtiy@gmail.com

Развитие туризма в Чехии: опыт организации для Украины (конец XX в. - начало XXI века)

Проведено исследование развития туризма в Чехии конец XX в. начало XXI века. Авторы пришли к выводу, что Чешская Республика имеет большой опыт развития туризма, поскольку еще в составе Чехословакии была самой туристической страной Восточной Европы с хорошо организованной индустрией туризма. Исследование темы стало возможным благодаря использованию общенаучных методов познания: анализа, синтеза, системности, обобщения, конкретности, историзма и диалектического метода. В научном наследии отдают предпочтение историческим методам исследования: историко-генетическому, историко-сравнительному, историко-синтетическому, историко-диахронному.

Ключевые слова: Чехия, туризм, «CzechTourism», ассоциация краев Чехии, экономика, маркетинг.

* * *